Najvyšší súd
Slovenskej republiky

3 Sž/46/2007

Rada pre vysielanie a retransmisiu
Kolárska 6, P.O.Box 155,
810 00 Bratislava 1
09 -11- 2007
Podacie číslo: 4020 Číslo spisu:
Prílohy/listy: Vybavuje: PEJ

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Idy Hanzelovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci navrhovateľky: **MAC TV, s.r.o.,** Brečtanová 1, Bratislava, zastúpená: Mgr. Peter Ďurček, advokát, Radvanská č. 29, Bratislava, proti odporkyni: **Rada pre vysielanie a retransmisiu,** Kolárska č. 6, Bratislava, o odvolaní navrhovateľky proti rozhodnutiu odporkyne č. RP/251/2005 zo dňa 25.10.2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne č. RP/251/2005 zo dňa 25.10.2005, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľke sa právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozhodnutím č. RP/251/2005 zo dňa 25.10.2005 uložila odporkyňa navrhovateľke:

1. Za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 308/2000 Z.z.) tým, že dňa 11.09.2005 o cca 20.10 hod. odvysielala program „Vyvolení – Voľba“, ktorý by mohol ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav, za čo jej bola uložená podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zák.č. 308/2000 Z.z. sankcia – pokuta určená podľa § 67 ods. 3 písm. h) zák.č. 308/2000 Z.z. vo výške 1 000 000 Sk.
2. Za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 4 zák.č. 308/2000 Z.z tým, že dňa 11.09.2005 o cca 20.10 hod. odvysielala navrhovateľka program

„Vyvolení – Voľba" bez zohľadnenia jeho vekovej vhodnosti pre maloletých pri jeho zaradení do vysielania, za čo jej bola uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona podľa § 64 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z.z..

3. Za opakované porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 5 zákon č. 308/2000 Z.z. tým, že pri klasifikácii programu „Vyvolení – Voľba" vysielanom dňa 11.09.2005 o cca 20.10 hod. neuplatnila Jednotný systém označovania programov /ďalej len JSO/ v súlade s podmienkami, ktoré podľa § 20 ods. 6 zák.č. 308/2000 Z.z. určila odporkyňa, za čo navrhovateľke bola určená sankcia – pokuta podľa § 67 ods. 3 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z.z. vo výške 100 000 Sk.

Odporkyňa svoje rozhodnutie zdôvodnila tým, že u právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie. Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z.z. a nevyžaduje pre preukázanie, či došlo k správnemu deliktu, dokazovanie zavinenia, alebo dokonca, či išlo o úmyselné konanie. Zákon neobsahuje ani tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania. V danej reality show išlo o peňažnú výhru. Prostredníctvom tohto typu programu bola propagovaná sila peňazí. Morálka, prirodzené zábrany človeka sú potláčané do úzadia. Spôsob spracovania daného programu prezentuje manipulovanú realitu, keďže účastníci sú prostredníctvom úloh postavení pred situácie, ktoré v reálnom každodennom živote nie sú všedné. Program, svojim „posolstvom" je spôsobilý ohroziť morálny vývin maloletých, preto je nevyhnutné zaradiť ho do vysielania po 22.00 hod. V schopnostiach maloletého nie je neraz pochopiť obsah niektorých scén a v tomto prípade najmä prezentáciu jednotlivých foriem správania sa aktérov programu, v ktorých badať exhibicionistické prvky. Práve toto nepochopenie samotnej podstaty je spôsobilé vyvolať nebezpečenstvo, že maloletí si osvoja určitý model správania bez toho, aby porozumeli a vnímali nevhodnosť tohto ich následného osvojeného konania.

Proti rozhodnutiu podala odvolanie navrhovateľka, pričom uviedla, že rozhodnutie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a od týchto zistení odvodenej potenciálnej spôsobilosti programu ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť ich duševné zdravie alebo emocionálny stav. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom program skutočne ohrozil fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých. Odvysielané scény považuje navrhovateľka za prirodzené, pričom sa podľa názoru navrhovateľky odohrávajú celkom bežne v normálnom rodinnom prostredí. Maloletí starší ako 12 rokov sa už určite stretli v rodinnom prostredí alebo zariadeniach určených pre verejnosť s ukážkami nahého ľudského tela, tak ako boli odvysielané v dotknutom programe a teda podľa názoru navrhovateľky nemožno považovať zobrazenie nahého ľudského tela pri sprchovaní, prezliekaní alebo inej bežnej činnosti v domácnosti za ohrozenie vývoja maloletých.

Zobrazené scény a gestá podľa navrhovateľky nespĺňajú kumulatívnu podmienku uvedenú v článku VII ods. 1 písm. f/ JSO – teda, aby zobrazovali nahotu tak, ako to nie

je bežné na verejnosti alebo v rodine a súčasne splnili podmienku, aby boli zároveň prezentované spôsobom, ktorý provokuje záujem o sexuálne vzťahy, čo by mohlo viesť k predčasnému prebudeniu sexuálnych pudov maloletých detí.

Podľa názoru navrhovateľky predmetný program nebol odvysielaný so zámerom na odvysielanie vulgárnych scén, či obscénnych gest. Bol podľa jej názoru označený dostatočným spôsobom v zmysle JSO. S poukazom na uvedené navrhovateľka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie odporkyne č. RP /251/2005 zo dňa 25.10.2005.

Odporkyňa sa písomne vyjadrila k odvolaniu navrhovateľky uvádzajúc, že skutkový stav v tomto prípade zistila a posúdila správne, v predmetnom programe sa komunikácia účastníkov reality show niesla v duchu sexuálnych narážok, oplzlých doťahovaní. Zdôraznila, že vzhľadom na skutočnosť, že v programe bol znázornený prvý spoločný večer aktérov, išlo v podstate o otvorenú komunikáciu medzi cudzími ľuďmi. V programe bola propagovaná sila peňazí, morálka a prirodzené zábrany človeka boli potláčané do úzadia, pričom aktéri programu boli schopní vykonať takmer všetko preto, aby uspeli. Program taktiež zobrazoval nahotu vo forme sprchovania sa dvoch aktérov reality show rôzneho pohlavia súčasne v spoločnej sprche, pričom toto konanie bolo prezentované ako niečo úplne bežné a prirodzené. Maloletý divák, ktorý je náchylný na preberanie vonkajších vplyvov a vzorov pri formovaní vlastného individuálneho rebríčka hodnôt mohol z odvysielaného obsahu predmetného programu nadobudnúť dojem, že zobrazené správanie je niečo, čo je úplne normálne a prirodzené v živote dospelých. Nedostatok adekvátneho psychického spracovania a následne nepochopenia samotnej podstaty sledovaných javov, je u maloletých spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo, že maloletí si osvoja určitý model správania, bez toho, aby porozumeli a vnímali prípadnú nevhodnosť alebo rizikovosť takéhoto správania. Znenie ust. § 20 ods. 3 zák.č. 308/2000 Z.z. nevyžaduje, aby program skutočne ohrozil fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, *ale postačuje, aby program bol spôsobilý ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých.*

Odporkyňa má za to, že pozorovanie nahých aktérov reality show pri hygiene, nie je prirodzené, keďže ani v bežnom živote sa pozorovanie iného človeka v intímnych okamihoch neposudzuje ako normálne. Odporkyňa nesúhlasí s názorom navrhovateľky, že zobrazené scény a gestá nemožno subsumovať pod podmienku uvedenú v čl. VII ods. 1 písm. f/ JSO, naopak je názoru, že uvedené možno subsumovať pod podmienku uvedenú v čl. VIII ods. 1 písm. b/ JSO, nakoľko zobrazenie nahoty v predmetnom programe považuje za také, ktoré spĺňa citovanú podmienku JSO. Zároveň upozorňuje na to, že navrhovateľka cituje v odvolaní nové znenie JSO, ktoré v čase odvysielania predmetného programu ešte nebolo účinné. Podľa názoru odporkyne čl. V ods. 1 písm. e/ JSO obsahuje demonštratívny výpočet kritérií, na základe ktorých je vysielateľ povinný program označiť ako nevhodný a neprístupný pre maloletých nielen vtedy, ak sa v ňom niektoré z kritérií vyskytne, ale aj vtedy, ak sa v programe nachádzajú iné nevhodné obsahy, pričom je potrebné zohľadniť kvantitatívne a kvalitatívne hľadisko

týchto nevhodných obsahov. S poukazom na uvedené požiadala, aby Najvyšší súd SR napadnuté rozhodnutie zo dňa 25.10.2005 č. RP/251/2005 potvrdil v celom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) v spojení s § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z. preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo z dôvodov uvedených v odvolaní a dospel k záveru, že podanému odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľka dňa 11.09.2005 v čase o cca 20.10 hod. odvysielala program „Vyvolení – Voľba", bez zohľadnenia vekovej vhodnosti pre maloletých. V programe bol odvysielaný prvý spoločný večer, ktorý aktéri diania strávili vo vile, išlo o otvorenú komunikáciu medzi cudzími ľuďmi. V administratívnom spise sa nachádza doslovný monitoring dialógov aktérov reality show, z obsahu ktorého vyplýva, že účastníci show používali v dialógoch sexuálne narážky a oplzlé doťahovanie. V programe bola prezentovaná nahota, ktorá bola zámerne snímaná, pričom išlo o zásah do intímnej sféry človeka.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť ich duševné zdravie a emocionálny stav, sa nesmú vysielať v čase od 6.00 hod. do 22.00 hod.

Podľa § 20 ods. 4 citovaného zákona pri zaraďovaní jednotlivých programov do vysielania je vysielateľ televíznej programovej služby povinný zohľadňovať vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých.

Podľa § 20 ods. 5 citovaného zákona na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti je vysielateľ televíznej programovej služby povinný zaviesť a uplatňovať Jednotný systém označovania programov adresovaný rodičom a vychovávateľom maloletých.

Podľa § 64 ods. 1 zák.č. 308/2000 Z.z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:

a) upozornenie na porušenie zákona,
b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
c) pozastavenie vysielania programu alebo jeho časti,
d) pokutu.

Podľa § 67 ods. 3 písm. d/ zák. č. 308/2000 Z.z. (stav účinnosti ku dňu 25.10.2005) rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby od 20 000 Sk do 2 000 000 Sk, ak nezabezpečil klasifikáciu a označenie programov (§ 20 ods. 5) alebo neuplatnil toto označenie v rámci ním vysielanej programovej služby, alebo ak vysiela programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré by mohli ohroziť fyzický,

psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie, alebo emocionálny stav v čase od 6.00 hod do 22.00 hod. (§ 67 ods. 3 písm. h/).

V zmysle svojej ustálenej judikatúry Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmaval, či rozhodnutie odporkyne nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, či jej závery zodpovedajú zásadám logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom (rozhodnutie R č. 52/2003) a dospel k záveru, že preskúmavaným rozhodnutím, ktoré odporkyňa vydala na základe zákonom povoleného správneho uváženia podľa § 245 ods. 2 O.s.p., nedošlo k porušeniu zákona.

Podľa názoru súdu uloženie sankcií za odvysielanie predmetného programu, zodpovedá zákonnému vymedzeniu, ktorý by mohol ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, alebo narušiť duševné zdravie alebo emocionálny stav, pričom takýto záver bol v napadnutom rozhodnutí náležite odôvodnený. Prezentácia samotných aktérov – „Vyvolených" ako aj zaradenie dialógov, ktoré boli sexuálne podfarbené obsahovali vulgárne výrazy a sexistické narážky, pričom sexuálne správanie bolo prezentované ako forma zábavy, a prihliadnuc aj na prezentovanú nahotu, ktorá bola zámerne snímaná vo forme sprchovania sa dvoch aktérov reality show, viedol k záveru, že ľudia snímaní kamerou v kúpeľni alebo v spálni a ich pozorovanie, nie je realitou, ale len subrealitou, ktorú možno považovať za suterén reality. V uvedenom kontexte je potrebné vziať do úvahy aj náchylnosť maloletých divákov, považovať zobrazovanú realitu za skutočný svet dospelých, ktorý funguje podľa pravidiel, ktoré boli prezentované v danej reality show. Je potrebné vziať do úvahy aj skutočnosť, že najmä kategória teenagerov často používa na seba prezentáciu a upevňovanie prestíže, sledovanie takýchto programov, pričom ten kto nesleduje show, nie je in. Maloletý divák preberá zobrazené správanie a na základe uvedeného hrozí, že uvedené bude mať vplyv pri formovaní hodnôt každého dieťaťa alebo maloletého, môže mať vplyv na duševné zdravie alebo emocionálny stav.

Odporkyňa ako orgán verejnej správy dohliada na dodržiavanie verejných predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom zákonom č. 308/2000 Z.z., pričom jej prvoradým zákonným poslaním a teda aj prvoradou povinnosťou je presadzovať záujmy verejnosti. V prípade, ak pri plnení tejto povinnosti dôjde k záveru, že konaním monitorovaného subjektu došlo alebo dochádza k porušovaniu zákona, je oprávnená podľa § 64 a nasl. uložiť sankciu. V predmetnom prípade bola uložená sankcia podľa § 64 ods. 1 písm. d/ pokuta vo výške 1 000 000 Sk (za porušenie povinnosti § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z.). Vzhľadom k tomu, že pokuta bola uložená v polovici zákonnej sadzby a aj s prihliadnutím na to, že bola uložená vysielateľovi za vysielanie programov, ktoré by mohli ohroziť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých alebo narušiť ich duševné zdravie, teda chránené záujmy detí a mládeže, považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky uloženú sankciu za adekvátnu.

Podľa názoru senátu Najvyšší súd SR navrhovateľka odvysielaním predmetného programu tým, že nerešpektovala označenie programu v zmysle JSO, porušila aj ustanovenie § 20 ods. 5 zákona, za čo jej odporkyňa uložila pokutu vo výške 100 000 Sk v súlade so znením zákonného ustanovenia § 67 ods. 3 písm. d/. Zároveň za zaradenie uvedeného programu v čase od cca 20.10 hod., navrhovateľka tým, že nezohľadnila vekovú vhodnosť odvysielaného programu, porušila ustanovenie § 20 ods. 4 zákona, za čo bola navrhovateľke uložená zákonne sankcia – upozornenie.

S poukazom na to, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, ako aj v súlade s poslaním odporkyne definovaným v § 4 zákona č. 308/2000 Z.z., malo všetky požadované zákonné náležitosti, bolo bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu, senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie ako vecne správne podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že navrhovateľke, ktorá nemala vo veci úspech nepriznal právo na náhradu trov konania.

P O U Č E N I E : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 18. októbra 2007

NAJVYŠŠÍ SÚD Slovenskej republiky - 15 - BRATISLAVA

JUDr. Ivan R u m a n a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Alena Augustiňáková